

JACOB AÑWANA MBOK YE “OWO”
Genesis 32:1-32; 35:9-15
QYOHQ UKPEP-ÑKPQ 25 – Eke Ikpo Owo

IKQ IBUOT: “Enyuñ eno enye ndisine ediye linen eke asanade onyuñ esemde; Koro ediye linen oro edi edinen ido nti iköt Abasi” (Eriyarare 19:8).

I Isañ Unyøñ Jacob

1. Mme angel Abasi esobo ye enye, Genesis 32:1, 2; Mme Hebrew 1:14; Psalm 91:11; 34:7
2. Qdøñ utom qnø Esau, Genesis 32:3-5
3. Mme isuñ-utom efiak edi ye iborø, Genesis 32:6-8; Deuteronomy 1:17; Mme Ñke 29:25; Isaiah 51:12; Luke 12:4, 5

II Okposøñ Akam Jacob

4. Qbø mme eñwøñø Abasi, Genesis 32:9-12; 22:17; 31:3; Job 5:19; Psalm 91:4, 15
5. Mbeñe-idem ndinam emem ye Esau ye Edineñere Ukwañ Usuñ, Genesis 32:13-15; Leviticus 6:4; Luke 19:8, 9; Utom Mme Apostle 24:16
6. Item emi qnøde nditø uføk esie, Genesis 32:16-20, Mme Ñke 6:3; 22:4

III Jacob Ayak Idem Qnø Abasi

7. Qnø krukpru se enye enyenede ebe idim, Genesis 32:21-23
8. Osuhø ikpqñ ye Abasi, Genesis 32:24; Daniel 10:8; Matthew 6:6
9. Añwana mbok ye owo tutu eyo esiere, Genesis 32:24-26; Hosea 12:4; Matthew 7:7; James 5:16
10. Edidiqñ emi enye ɔkøbøde oro edi Edinam Asana, Genesis 32:27-32; 17:1-10; 35:9-15; Leviticus 20:8; John 17:15-17; Ñwed Mbon Ephesus 5:25-27; 1 Ñwed Thessalonica 4:3; Mme Hebrew 13:12; 1 John 4:18.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ke Psalm 91, ke ufañ 11, nnyin imokot ite ke Abasi eyewuk mme angel Esie abaña nnyin, ete ekpeme nnyin ke krukpru usuñ nnyin. Edisobo emi ewetde ke akpa ufañ itie ukpep-ñkpø nnyin, ke akpanikø ekedi akamba nsøñø-idem qnø Jacob, oro okonyuñ edi uduak Abasi ke abaña edisobo oro.

Ke mme udim enyøñ ema ekeyarare idem, Jacob ama qnø nditø uføk esie akpan etop esøk Esau, eyeneka esie. Etop oro ɔkøqøhø ye uyo nsuhøre idem, “Ntem ke Jacob owo fo qdøhø ete,” ñko ye mme ikø emi ekpeñwamde ndisio ndik ke esit Esau mfep ke abaña mme ñkpø efen ndika iso ntak enye. Mme ekikere oro ema etim eñwaña ke ini enye (Jacob) qdøhøde ete: “nnyuñ nnyene enañ, ye ass, ye erøñ, ye ebot, ye ifin iren, ye ifin iban: nnyuñ ndøñ editiñ eno qbøñ mi, man afo enen iso ye ami” (Genesis 32:5).

Nte ededi, mme isuñ-utom oro ema enyøñ edi ye etop emi okotimerede Jacob eti eti onyuñ anam enye okop ndik. Ndik emi ama anam Jacob qtøñø ntak owut spirit nsukidem ke akam emi enye ɔkøbønde qnø Abasi, emi enye etide Abasi mme eñwøñø oro: “Abasi ete mi Abraham, ye Abasi ete mi Isaac, Jehovah emi qdøhøde mi ete, Fiak ka ke isøñ fo ye obio emana fo, ndien ami nyeføn ye afo: ñkpækpri ñkan krukpru uføn, ye krukpru akpanikø emi afo akanamde ye owo fo” (Genesis 32:9, 10).

Edikabare esit qyohø-qyohø esisaña ye udøñ ndineñere ukwañ usuñ, oro edi ndisana ñkpø emi owo akadade ke idiøk usuñ nyak. Zacchaeus ama qsqñ ndiyarade spirit emi ke ini enye okosobode ye Qbøñ onyuñ okutde utibe ukpuhøre ke esit esie (Luke 19:8). Ndien ekeme ndidi Jacob ama enyene udøñ ke utø idaha emi ndinø eyen eka esie eno eke enyenede ukpono ke usiene ñkpø emi akatakde enye ke ikpqhidem ke emi enye ɔkøbøde itie akpan ye edidiqñ esie (Ezekiel 33:15). Ekedì ido mme edue ndidue ndinø mmø emi mmø eduede eno, man enam emem. “Nyenam iso eneñere enye ke eno emi ebemde mi iso, ndien nyekut iso esie: mme iso esie eyenen ye ami” (Genesis 32:20).

Ndifiøk qyohø qyohø nte ke uñwam Abasi odu, ñko ke imø ida ke idiøk idaha emi iyomde ñkpø ito Abasi, ama edemere Jacob ndinam ata ntøtuñø ediyak idem: ndien nnyin imokut nte enye qnøde krukpru se enye enyenede ebe ekpri idim, onyuñ osuhø ikpqñ ye Abasi.

Ediyak idem nnø Abasi edi itiat idak isøñ ofuri ñkpø emi nnyin ibøde ito Enye. Ke nnyin ima ikayak krukpru ñkpø idori ke itie uwa, Abasi oyom nnyin ibøñ akam tutu nnyin ikop ito Heaven. Enye qnø nnyin item ete yak

ikudop akam: koro imenyene eñwøñø Esie ndibø ibørø (Psalm 86:7). Jacob ikonyimeke etre ndidiøñ enye, ama onyuñ añwana mbøk ye “owo” tutu edidiøñ edi: “Nsanake fi nyak, ke mmudiøñke mi” (Genesis 32:26).

Emi ekedi nnen-nnen ini emi Jacob ɔkɔbøde edinam asana. Okonyuñ edi ukem nte ekenamde Abraham asana ke ini Abasi ɔkønøde enye ediomi edina mbobi (Genesis 17) onyuñ ɔkpuhørede enyiñ esie Abram ete edi Abraham, ntre ñko ke ekenam Jacob asana ke emi, ndien Jacob (“andituk”) akabare edi Israel (“akpan Abasi”).

Ekeme ndidi edibup emi Jacob okobupde owo emi akañwanade mbøk ye enye ete asiak enyiñ esie qnø imø ekedi nditim nsøñø se Jacob ama ekebem iso ɔfiøk, oro edi ke imø imañwana mbøk ye owo eke oponde akan owo: “Mma ñkut Abasi iso ye iso, Enye onyuñ onim mi uwem” (Genesis 32:30). Edi akpanikø ete ke Jacob ama akañwana mbøk ye utibe owo emi ke ofuri okoneyo, enye ama edifiøk ndien ete ke imø ikañwanake mbøk ye ata owo, koro ekikoi Jacob ama efebede oto ke edituak emi “owo” oro akatuakde enye.

Jacob ama onyuñ ebeñe edidiøñ oto owo emi akañwanade mbøk ye enye, emi owutde ete ke enye ama ɔfiøk ete ke owo oro ekeme ndidiøñ imø, ke enye ndidøhø nte ke imø idisanake “owo” oro iyak ibøhøke imø ibø edidiøñ.

Ekeme ndidi anyan ini uñwana mbøk oro okoto ke ntak emi Abasi okoyomde nyak-idem oto Jacob, emi enye mikonyimeke ndinam. Edi ama oto ke enye ndiyak idem ke akpatre, ye edisøñø nyire esie, ye mbuqtidem esie, ema enø enye enø edinam asana enyuñ ekpuhøre enyiñ esie ete edi Israel: “Enyiñ fo idikereke aba Jacob, edi Israel: koro afø amañwana ye Abasi, omonyuñ añwana ye owo, onyuñ akan” (Genesis 32:28).

Edinam asana ini Akani Ediomì edi ukem ukem ye eke Obufa Ediomì. Uduot Adam osuk odudu uwem kpa ke idem ini emi owo ama ɔkøbø erifen ndien enyene ndiwubede enye ofuri ofuri. Jacob, kpa nte edide ye kpukpru ubon owo, ama enyene nda-mmama uduot idioñ-ñkpø, ndien enye ama oyom edikan. Enye ikekemeke ndinam idioñ-ñkpø ndien osuk aka iso enen ke iso Abasi, koro “baba owo kiet eke Abasi okobonde inamke idioñ-ñkpø.” Enye ama oyom ete ewubere nda-mmama idioñ-ñkpø oro efep, ama onyuñ enyene enø emi. Ediyak idem ekedi ñkpø emi enyenede ndinam (Ñwed Mbon Rome 12:1), ema enyuñ enyene ibørø (Leviticus 20:8), nte okowutde idem ke uwem akwa owo Abasi emi toto ke ini oro.

MME MBUME

1. Nso ñkpø nsøñø-idem ke Jacob osobo ke usuñ isañ esie?
2. Nso etop ntimere-esit ke mme isuñ-utom oro eda efiak edi?
3. Nso ke Jacob anam ke ini enye okopde se mme isuñ-utom esie etiñde?
4. Nte Abasi ama qnø Jacob ntak ndinim nte ke Qbøñ eyedu ye enye ke isañ unyøñ esie?
5. Nso isidi ata akpan ñkpø emi enyenede ndinam man ebø edidiøñ eto Abasi?
6. Nte Jacob ama anam ntre? Didie?
7. Nso ke ida idomo ke Jacob ndiñwana mbøk ye owo?
8. Nte ibørø emi Jacob ɔkøbøde ama ekem ye udøñ esie?
9. Nso edidiøñ ke enye ɔkøbø?
10. Ewe akwa owo Abasi ke eset ɔkøbø ukem edidiøñ emi enyuñ ekpuhøre enyiñ esie?